

JUDr. Michal HAŠEK
hejtman Jihomoravského kraje

Brno 9. září 2011
Č. j. JMK 128 248/2011

Vážená paní starostko, Vážený pane starosto,

obracím se na Vás v návaznosti na probíhající diskusi ohledně nové navrhované podoby rozpočtového určení daní (dále jen „RUD“), neboť dochází k účelové dezinterpretaci stanoviska, které kraj v rámci připomínkového řízení sdělil. Pro přesnost uvádím, že připomínku Jihomoravského kraje (dále jen „JMK“) do vládního připomínkového řízení schválila JUDr. Marie Cacková (KDU-ČSL), která je odpovědná za oblast legislativy v rámci kompetencí Rady Jihomoravského kraje.

Úvodem zdůrazňuji, že naprosto souhlasím s oprávněnou kritikou nynějšího RUD, kdy daňové příjmy obcí jsou nedostatečné a rozpočty všech obcí, a to nejen těch nejmenších. Pro udržení rozsahu a kvality poskytovaných veřejných služeb je nezbytné dokončit reformu veřejné správy také odpovídajícím rozpočtovým určením daní. Bezezbytku souhlasím i s tím, že stávající rozložení RUD je v kontextu jednotlivých subjektů samosprávy nerovnoměrné a nelogické.

Odmítám však jednoduchá a politicky líbivá řešení, kdy dojde k prostému přerozdělení a proti čtyřem primátorům se postaví více než šest tisíc starostů ostatních měst a obcí.

Zcela objektivně si kladu otázku, proč vláda jedním zákonem (tzv. důchodovou reformou s odůvodněním, že je nezbytné naplnit příjmovou stránku důchodové reformy) navrhne před několika měsíci snížení podílu obcí na 19,13 % a následně obratem navrhne zpětné navýšení na původní výši? Jak vláda provedla analýzu a rozpočtové modelování k návrhu zákonů důchodové reformy? A jak provedla rozpočtové modelování a odůvodnění k návrhu zákona o rozpočtovém určení daní? Jak si tedy polepší Jihomoravský kraj jako celek po schválení jednoho nebo druhého zákona?

Právě proto JMK i Asociace krajů od začátku projednávání návrhu nového RUD požadovaly, aby došlo ke komplexnímu řešení nejen financování obcí, ale i krajů a příspěvku na výkon státní správy, neboť se jedná o spojité nádoby. Tento požadavek nebyl akceptován, a to je jeden z důvodů, proč s návrhem zásadně nesouhlasíme. Nesouhlasím s návrhem, který pod zdáním „narovnání“ nespravedlnosti vyvolává nespravedlnost jinou a neřeší to, co je skutečným a vážným problémem, a to celkové podfinancování samosprávy a úporná snaha udržet co největší objem finančních prostředků na centrální úrovni zcela proti duchu, principům a logice decentralizace veřejné správy. Nesouhlasím s tím, aby na samosprávu byla přenášena odpovědnost a povinnosti a tyto nebyly vyváženy odpovídajícími kompetencemi a zdroji.

Je totiž zřejmé, že čísla uvedená v návrhu zákona o RUD nejsou nijak objektivně doložena a fakticky se jedná pouze o to, jak snížit celkový objem finančních prostředků pro samosprávu pod rouškou, že bude přidáno (fakticky vráceno) obcím na úkor velkých měst. Tedy přeloženo: na úkor 4 velkých měst bude posílena příjmová stránka důchodové reformy!!! Vláda tedy tímto návrhem opět neřeší to, co je primárním problémem financování samosprávy, tj. nijak nepřidala finance na rozvoj krajů, měst a obcí, ale nadále je snižuje!

Pokud by navrhovaná reforma RUD alespoň znamenala, že ztráta Brna v rámci celého JMK bude kompenzována navýšenými příjmy ostatních obcí JMK, dalo by se o podpoře návrhu nového RUD debatovat. Nicméně předložená novela toto jednoznačně vylučuje!!!

Výnosy ze sdílených daní pro všechny obce JMK by podle návrhu Ministerstva financí sice i přes ztrátu Brna vzrostly o 602 731 tis. Kč, ale zároveň by byly sníženy dotační příjmy v podobě zrušeného (do RUD přesunutého) příspěvku na žáka.

Tento příspěvek na žáka činí v případě obcí JMK 161 496 tis. Kč. Hlavně je třeba též zohlednit podíl na zrušených národních dotačních titulech, na kterých by se obce JMK mohly jinak podílet (uvažujeme klíč podle počtu obyvatel cca 10 % z 7 mld., tedy 700 000 tis. Kč)

Zohledněním všech těchto dopadů přichází obce JMK o cca 250 000 tis. Kč, a to je ten pravý důvod, proč zásadně nesouhlasím s návrhem nového RUD, a to nejen jako hejtman, ale i jako bývalý starosta a především občan našeho kraje.

Ministerstvo financí, ač má povinnost v rámci odůvodnění dopadů předkládané novely doložit všechny rozpočtové dopady, toto neučinilo a pokud naznačilo, tak jenom velmi mlhavě. V návrhu totiž není nikde jednoznačně definováno, o jaké národní dotační tituly se má přesně jednat a jaký to bude mít dopad na obce v našem kraji.

Ministerstvo financí navíc na jednu stranu slibuje větší příjmy, na stranu druhou všem obcím zvýší náklady v podobě zvýšené sazby DPH a zároveň sníží příjmy díky nižšímu výběru daně z příjmu fyzických osob, protože chce bez našeho souhlasu a vyčíslení dopadů na krajské a obecní rozpočty zvýšit odečitatelnou položku na dítě, a tedy snížit příjmy krajů a obcí.

Kategoricky odmítám vystavovat bílý šek, který v konečném důsledku může znamenat poškození kraje jako celku. Starostové, kteří se nyní těší na zvýšené příjmy, totiž mohou být ošklivě překvapeni tím, že na reformě nakonec prodělají. Nenechejte se strhnout politickými ambicemi některých Vašich kolegů s velkou podporou médií a naopak počítejte, počítejte konkrétní nominální příjmy Vašich obcí a nenechejte se oblouznit tezí, že se budeme mít lépe, když jeden bude poškozen a druhý získá z toho prospěch.

Město Brno je nedílnou součástí JMK a kraj je zodpovědný za kraj jako celek, nejen za tu či onu část. Nevěřím, že se v kraji budeme mít lépe tehdy, když Brno se začne potýkat s dopady této reformy. Nechci se pouštět do polemiky, jak město Brno vynakládá své prostředky. Bezsporně by se, jako ostatně všude, našel prostor pro úspory. Jsem však přesvědčen, že město se není schopno vypořádat s tak dramatickým propadem v tak krátkém čase.

JMK poskytuje stabilní podporu obcím v podobě programu rozvoje venkova, který kraj v roce 2009 dotoval částkou 75 mil Kč a v r. 2010 80 mil. Kč. Rovněž v letošním roce dotovaná částka dosáhla 80 mil. Kč. V roce 2009 JMK podpořil činnost jednotek sborů dobrovolných hasičů zřízených obcemi na jejich akceschopnost, dále občanská sdružení sborů dobrovolných hasičů, která se zabývají výchovou mladých hasičů, a profesionální hasičský záchranný sbor částkou cca 45 mil. Kč. Přibližně stejná částka byla subjektům s hasičským zaměřením poskytnuta v r. 2010. V letošním roce se jedná o částku cca 40 mil. Kč. Nemalou částku v rozpočtu JMK tvoří poskytnutá podpora městům a obcím v rámci lesního a vodního hospodářství, dále byly s podporou JMK vybudovány stavby protipovodňové ochrany a poskytnuty příspěvky na hospodaření v lesích (v r. 2009 částka cca 187 mil. Kč, v r. 2010 192 mil. Kč. V letošním roce je částka vyšší než 100 mil. Kč).

Předložený návrh RUD je špatný jako celek, je špatný vůči JMK jako celku a v konečném důsledku je špatný i vůči městu Brnu. Proto ministerstvo financí navržený způsob posílení rozpočtu malých obcí na úkor 4 velkých měst, ale ve skutečnosti všech obcí, nepodporuji.

Pevně věřím, že po tomto vysvětlení stanovisko kraje podané v rámci připomínkového řízení pochopíte a uznáte, že stejně, jako hájím zájmy města Brna, hájím zájmy všech obcí a měst v JMK. Jako předseda Asociace krajů jsem samozřejmě připraven k jednání se zástupci Svazu měst a obcí a Sdružení města a samospráv České republiky o nové, komplexnější a spravedlivější novele zákona o RUD.

S pozdravem

Handwritten signature in blue ink, reading "Michal Haas".